

## Objectius del Material 11

1. Els set usos de 也 yě en xinès
2. Una breu explicació semàntica

### 1 Els set usos de 也 yě en xinès

Des d'una perspectiva descriptiva, 也 yě en xinès presenta sis usos principals, que inclouen:

- Addició simple
- Addició proposicional
- Addició sota negació
- Quantificació universal en context negatiu
- Concessió
- Negació de quantitat mínima
- Intensificació

#### 1.1 Addició simple

也 yě és una partícula additiva. Indica que una propietat que s'aplica a una entitat *també* s'aplica a una altra. Aquest és el significat més bàsic.

- (1) 我 wǒ 喜欢 xǐhuān 喝 hē 茶 chá, 他 tā 也 yě 喜欢 xǐhuān 喝 hē 茶 chá。  
jo agradar beure te ell YE agradar beure te  
'A mi m'agrada beure te; a ell també li agrada.'

#### 1.2 Addició proposicional

No sempre hi ha dues entitats diferents; 也 yě també pot afegir una característica nova a la mateixa entitat.

- (2) 他 tā 会 huì 唱歌 chàngē, 也 yě 会 huì 跳舞 tiàowǔ。  
ell saber cantar YE saber ballar  
'Sap cantar; i sap ballar, també.'

#### 1.3 Addició sota negació

也 yě també pot introduir addició en contextos negatius, amb un valor equivalent al de *tampoc*.

- (3) 我 wǒ 不 bù 会 huì 唱歌 chàngē, 他 tā 也 yě 不 bù 会 huì 唱歌 chàngē。  
jo no saber cantar ell YE no saber cantar  
'No sé cantar; ell no sap cantar, tampoc.'
- (4) 我 wǒ 不 bù 会 huì 唱歌 chàngē, 也 yě 不 bù 会 huì 跳舞 tiàowǔ。  
jo no saber cantar YE no saber ballar  
'No sé cantar; i no sé cantar, tampoc.'

## 1.4 Quantificació universal en context negatiu

En contextos negatius, 也 yě pot funcionar de manera similar a 都 dōu, ja que introdueix un valor universal en combinació amb pronoms interrogatius, tot generant significats com *ningú, res, enlloc*, etc.

- (5) 谁 shéi 也 yě 不 bù 会 huì 唱歌 chàngē.  
 qui YE no saber cantar  
 ‘Ningú sap cantar.’
- (6) 他 tā 什么 shénme 也 yě 不 bù 知道 zhīdào.  
 ell què YE no saber  
 ‘Ell no sap res.’
- (7) 我 wǒ 哪儿 nǎr 也 yě 不 bù 去 qù.  
 jo on YE no anar  
 ‘No aniré enlloc.’

## 1.5 Concessió

也 yě pot introduir un valor concessiu, com en la construcció «tot i que A, B». En aquests casos, ha d'aparèixer a la proposició B, mentre que 即使 jíshǐ (tot i que) pot ser omès.

- (8) (即使 jíshǐ) 下雨 xià yǔ, 我 wǒ 也 yě 要 yào 去 qù.  
 totique ploure jo YE voler anar  
 ‘Encara que plogui, hi aniré.’

## 1.6 Negació de quantitat mínima

Amb negació, la construcció «连 lián + substantiu + 也 yě + negació + verb» pot expressar que ni tan sols es realitza la quantitat mínima esperable; és a dir, que no s'assoleix ni allò que es considera més fàcil, més simple o més elemental.

- (9) 他 tā 连 lián 名字 míngzi 也 yě 不 bù 会 huì 写 xiě.  
 ell LIAN nom YE no saber escriure  
 ‘Ni tan sols sap escriure el seu nom.’
- (10) 他 tā 连 lián 一 yí 句 jù 话 huà 也 yě 没 méi 说 shuō.  
 ell LIAN un CLASSIFICADOR frase YE no parlar  
 ‘No va dir ni una paraula.’

## 1.7 Intensificació

也 yě pot expressar un valor d'intensificació, és a dir, indicar que una determinada propietat supera les expectatives del parlant.

- (11) 这 zhè 也 yě 太 tài 贵 guì 了 le!  
 aquest YE massa car  
 ‘Axiò és massa car!’

## 2 Una breu explicació semàntica

Des d'una perspectiva semàntica, molts lingüistes consideren que el significat central de 也 yě és el d'una partícula additiva. És a dir, si una proposició és certa per a una determinada entitat, o si una propietat és atribuïda a una determinada entitat, aleshores existeix una altra entitat o propietat relacionada per a la qual aquesta mateixa proposició o entitat també és certa. Això es fa especialment evident en els usos d'*addició simple*, *addició proposicional* i *addició sota negació*.

Quant a l'ús de *quantificació universal en context negatiu*, 也 yě exigeix que una mateixa propietat sigui compartida per més d'una alternativa. Els pronoms interrogatius introdueixen un conjunt d'alternatives possibles, i la negació s'aplica a totes elles. La combinació d'alternatives, addició i negació dona lloc a una interpretació universal.

L'ús concessiu de 也 yě conserva el seu significat additiu bàsic. En exemples com 下雨我也去 (encara que plougui, hi aniré), es consideren diverses alternatives condicionals, com ara «fa bon temps», «està ennuvolat» o «plou». 也 indica que la mateixa conseqüència es manté en una alternativa addicional, fins i tot en una situació menys esperada. Així, la idea és que «hi aniré quan fa bon temps i també hi aniré quan plou». L'efecte concessiu sorgeix perquè l'alternativa afegida contradiu una expectativa habitual, però semànticament 也 continua funcionant com un operador additiu aplicat a diferents condicions possibles.

En la construcció «连 lián + substantiu + 也 yě + negació + verb», 也 manté el seu significat additiu, mentre que 连 introdueix una escala d'alternatives ordenades segons el grau d'esperabilitat. En una frase com 连名字也不会写 (ni tan sols sap escriure el seu nom), «escriure el nom» representa l'alternativa menys marcada o més fàcil de l'escala. 也 indica que aquesta alternativa extrema comparteix la mateixa propietat que les altres alternatives rellevants. L'efecte resultant és que, si fins i tot el cas més fàcil compleix la propietat, aleshores els casos més difícils també ho fan. Així, el significat de «fins i tot» deriva de la combinació entre l'addició expressada per 也 i l'estructura escalar introduïda per 连.

I l'ús exclamatiu de 也 yě, com en 这也太贵了 (això és massa car), s'allunya del seu significat additiu original. Tot i això, es pot interpretar com una extensió de la noció d'alternatives: el parlant compara implícitament diferents graus possibles d'una propietat i assenyala que la situació real arriba a un grau inesperadament alt. Així, 也 contribueix a expressar que «fins i tot aquest grau» forma part de les possibilitats realitzades. Tanmateix, molts lingüistes consideren que en aquest ús 也 ja està parcialment gramaticalitzat com a marcador d'intensificació o d'exclamació, i que la seva relació amb el significat additiu original és molt més indirecta que en altres usos.